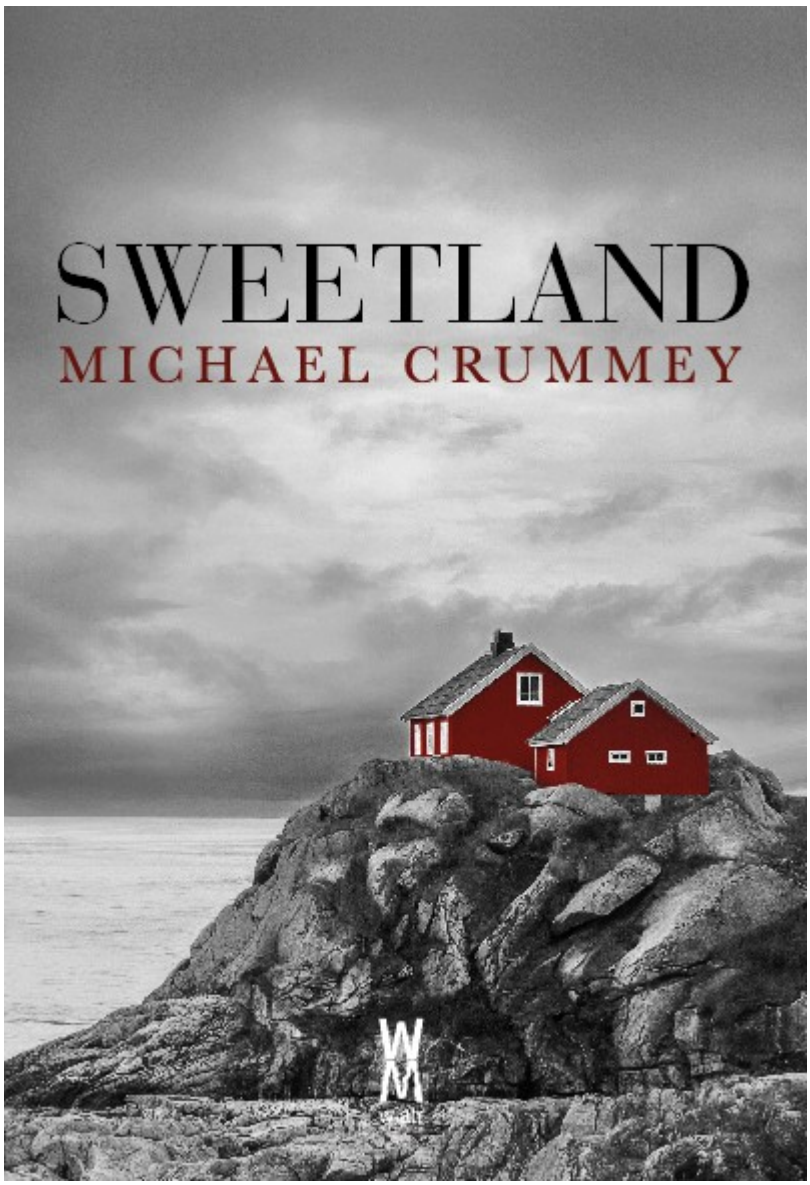

Tytuł: Sweetland
Autor: Michael Crummey
Tytuł oryginału: *Sweetland*
Przekład: Michał Alenowicz
ISBN: 978-83-936653-7-2
Data wydania: 11.05.2015
Format: 205mm x 140 mm
Liczba stron: 400
Oprawa: miękka
Cena katalogowa: 39,99 zł

Wydawnictwo Wiatr od Morza Michał Alenowicz
ul. Królewskie Wzgórze 11/22
80-283 Gdańsk

kontakt: Michał Alenowicz
tel: 795-785-890
mail: alenowicz@wiatrodmorza.com

www.wiatrodmorza.com

O książce

Michael Crummey

Sweetland

premiera: 11 maja 2015

Historia przekornej miłości człowieka do chłodnej i niegościnnej ziemi, na której się urodził

W najnowszej powieści Michaela Crummeya polscy czytelnicy znajdą wszystko to, za co pokochali jego twórczość. Autor genialnego *Dostatku* znowu odmalowuje pejzaż Nowej Fundlandii zaludniony przedziwnymi postaciami, które spotkać można wyłącznie na tamtejszych wybrzeżach – ludźmi twardymi i krnąbrnymi, pomimo nadejścia XXI wieku wciąż opisującymi świat w sobie tylko właściwy sposób.

Osadę Chance Cove na wysepce Sweetland zamieszkuje kilkadziesiąt osób, które z trudem wiążą koniec z końcem po zapaści nowofundlandzkiego rybołówstwa. Nic dziwnego, że złożona przez rząd propozycja sowitej rekompensaty za opuszczenie podupadającej mieściny na krańcu świata wywołuje wśród byłych rybaków ogromne poruszenie. Jedynym warunkiem jest jednomyślna zgoda wszystkich mieszkańców na przeprowadzkę. Plany sąsiadów krzyżuje Moses Sweetland, emerytowany latarnik uparcie sprzeciwiający się opuszczeniu ukochanej wyspy. Gdy zbliża się termin ostatecznej decyzji, narastająca niechęć mieszkańców Chance Cove daje Sweetlandowi podstawy do obaw o własne życie. Splot konfliktów, tragedii oraz wciąż żywych bolesnych wspomnień popchnie go do szalonego postanowienia, w wyniku którego świadomie skaże się na nieodwołalną izolację…

Sweetland to poruszająca, kameralna powieść o schyłku dawnego świata oraz powolnym zaniku małych, odosobnionych społeczności, niemających racji bytu z dala od skrawka ziemi, na którym się zawiązały. To misternie skonstruowane dzieło o autodestrukcyjnej przekorze oraz zawziętej walce człowieka z nieubłaganymi prawami stanowionymi przez społeczeństwo i naturę. To wreszcie subtelna przypowieść o samotności ekstrapolowanej daleko poza granice absurdu.

„Sweetland to rzecz niezwykłej urody, jedna z najznakomitszych powieści, na jakie natkniemy się w tym roku. Jak każda wybitna książka (a więc jak każda z powieści Crummeya), pokazuje, że przeszłość zawsze będzie z nami, a współczesne wydarzenia to historia wcielona i wprawiona w ruch." – The Vancouver Sun

Wydawnictwo Wiatr od Morza Michał Alenowicz
ul. Królewskie Wzgórze 11/22
80-283 Gdańsk

kontakt: Michał Alenowicz
tel: 795-785-890
mail: alenowicz@wiatrodmorza.com

www.wiatrodmorza.com

Michael Crummey

Michael Crummey – kanadyjski poeta i prozaik, urodzony w 1965 roku w Buchans na Nowej Fundlandii. Zdobywca licznych nagród i wyróżnień za opublikowane w latach dziewięćdziesiątych tomiki poezji *Arguments With Gravity* i *Hard Light*. Jako prozaik Crummey zasłynął wydaną w 2001 roku książką *River Thieves*, opisującą relacje między europejskimi osadnikami a ostatnimi przedstawicielami Beothuków, rdzennych mieszkańców Nowej Fundlandii. Swoją pozycję jednego z najważniejszych kanadyjskich powieściopisarzy umocnił opublikowaną cztery lata później powieścią *Pobojowisko* (tyt. oryg. *The Wreckage).*

Polscy czytelnicy poznali Crummeya dzięki jego trzeciej powieści – *Dostatkowi* (tyt. oryg. *Galore*), opublikowanemu przez Wiatr od Morza w czerwcu 2013 roku. W *Dostatku* pisarz sięga po estetykę realizmu magicznego, opisując dwieście lat z dziejów dwóch wyimaginowanych nowofundlandzkich osad rybackich i tworząc nowe arcydzieło gatunku, na miarę *Stu lat samotności* Márqueza. W Polsce *Dostatek* został wyróżniony m.in. w zestawieniach 25 książek roku 2013 wg „Gazety Wyborczej" oraz 20 książek roku 2013 audycji „Z najwyższej półki" (Program 3 Polskiego Radia).

fot. Chris Miner

W maju 2014 roku nakładem Wiatru od Morza ukazało się w Polsce wspomniane wcześniej *Pobojowisko*, które zostało przyjęte z ogromnym entuzjazmem przez czytelników. Z wielką radością przedstawiamy zatem niedawno opublikowaną w Kanadzie, USA i Wielkiej Brytanii najnowszą powieść autora, *Sweetland* – zwłaszcza, iż polski przekład jest pierwszym na świecie.

Na nowe dzieło Crummeya kanadyjscy czytelnicy musieli czekać pięć lat – sam autor przyznał w jednym z wywiadów, iż poprzednia powieść była tak bogata, że cierpiał po niej na „literackiego kaca". Tym razem stworzył fabułę bardziej kameralną, skupiając się na przeżyciach i zmaganiach jednego bohatera, którego – jak sam później stwierdził – na wielu płaszczyznach podświadomie upodobnił do swojego ojca.

W obliczu zainteresowania, z jakim spotkała się w Polsce jego twórczość, autor zgodził się nagrać zestaw filmów specjalnie dla polskich czytelników. Zapraszamy do oglądania:
10 filmów o *Dostatku* i Nowej Fundlandii – wiatrodmorza.com/michael-crummey-filmy/
Film o *Pobojowisku* – wiatrodmorza.com/beletrystyka/pobojowisko/

Wydawnictwo Wiatr od Morza Michał Alenowicz
ul. Królewskie Wzgórze 11/22
80-283 Gdańsk

kontakt: Michał Alenowicz
tel: 795-785-890
mail: alenowicz@wiatrodmorza.com

Sweetland a rzeczywistość

Punktem wyjścia dla fabuły jest realna praktyka nowofundlandzkiego rządu polegająca na przesiedlaniu rybaków z odizolowanych osad do większych miast. W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku, za rządów premiera Josepha R. Smallwooda, ze względów socjalnych i ekonomicznych przymusowo przesiedlono ponad 30 tysięcy osób – mieszkańców około 300 nowofundlandzkich mieścin. W XXI widmo przesiedleń powróciło w odmiennej formie. Obecnie rząd nie wywiera bezpośrednich nacisków, ale proponuje wysokie rekompensaty za dobrowolne przeprowadzki *całej miejscowości*, o ile odpowiedni odsetek mieszkańców wyrazi zainteresowanie (kilka lat temu 100%, obecnie 90%). Po 1992 roku – w którym kanadyjski rząd ogłosił moratorium na połów dorsza w związku z przełowieniem północnoatlantyckich ławic – dla wielu małych społeczności, których byt opierał się na rybołówstwie, jedynym rozsądnym wyborem wydaje się „dobrowolna" przeprowadzka…

Michael Crummey, zaproszony do współpracy w roli przewodnika i znawcy miejscowej kultury przez firmę turystyczną organizującą rejsy wzdłuż wybrzeży Nowej Fundlandii, **sam miał okazję odwiedzać odizolowane mieściny i rozmawiać z osobami stojącymi przed taką perspektywą** (na przykład z osiemdziesięciodwuletnią staruszką, która przyszła na świat w swojej osadzie i mieszkała tam przez całe życie, „cztery godziny drogi łodzią od najbliższego lekarza"). W swojej nowej powieści chciał pokazać między innymi napięcia rodzące się wewnątrz maleńkiej społeczności pomiędzy tymi, którzy woleliby przyjąć pieniądze i wyjechać, a tymi, którzy za wszelką cenę chcą pozostać w jedynym miejscu, które mogą nazwać domem.

Opisanie samego problemu przesiedleń nie było natomiast pierwszorzędnym celem Crummeya. Najważniejszy był dla niego pejzaż emocjonalny maleńkiej społeczności, a wreszcie i portret wewnętrzny głównego bohatera, walczącego na przekór wszystkiemu i wszystkim w obliczu nieuniknionej zagłady dawnego świata. Jak mówi sam autor: „**to nie jest powieść o przesiedleniach, lecz o naszej śmiertelności**".

Przy okazji autor przedstawia niezwykłą społeczność, która według niego ma rację bytu tylko w maleńkiej, odizolowanej mieścinie. W przeciwieństwie do dużych miast, gdzie można po prostu odwrócić się do drugiego człowieka plecami, **w małych osadach rybackich ludzie musieli nauczyć się znosić swoje dziwactwa**. Sąsiedzi Sweetlanda to niezwykła zbieranina oryginałów: fryzjer, który nie ostrzygł ani jednego klienta; kobieta, która od czterdziestu lat nie wyszła za próg domu i zaczytuje się w salonie tanimi romansidłami; mężczyzna, który w dzieciństwie wypił szklankę nafty… Jak się okazuje, wszyscy mogą liczyć w Chance Cove na względną akceptację i normalne życie, choć w dużym mieście niejeden trafiłby do odpowiedniego „ośrodka".

Streszczenie

Część 1. Emerytowany latarnik Moses Sweetland mieszka w osadzie Chance Cove na wysepce noszącej jego nazwisko – jak sam twierdzi, jego rodzina łowiła tu ryby „od niepamiętnych czasów". Wprowadzony w 1992 roku zakaz połowów dorsza sprawił, że rybacy musieli poszukać sobie innego sposobu zarabiania na życie, zazwyczaj z miernym powodzeniem. W podupadającej mieścinie pozostali głównie staruszkowie i dzieci, wszyscy mieszkańcy w kwiecie wieku wyjechali za pracą. Złożona przez rząd propozycja sowitej rekompensaty za opuszczenie podupadającej mieściny na krańcu świata wywołuje wśród byłych rybaków ogromne poruszenie. Jedynym warunkiem jest jednomyślna zgoda wszystkich mieszkańców na przeprowadzkę. Plany sąsiadów krzyżuje właśnie Sweetland, który jako jedyny uparcie sprzeciwia się opuszczeniu ukochanej wyspy, skutecznie blokując rządowy program.

Najważniejszą osobą w życiu mieszkającego samotnie, bezdzietnego Sweetlanda jest Jesse, dwunastoletni syn jego siostrzenicy. Wykazujący objawy autyzmu – a w Chance Cove po prostu uznawany za „dziwnego" – chłopiec również jest niezwykle silnie przywiązany do swojego „wujka". Jednym z głównych argumentów Sweetlanda przeciw przeprowadzce jest to, że „Jesse nigdzie indziej nie będzie szczęśliwy". Gdy zbliża się termin ostatecznej decyzji, niechęć mieszkańców Chance Cove daje Sweetlandowi podstawy do obaw o własne życie – Moses zaczyna dostawać anonimy z pogróżkami, a wreszcie traci swój składzik i pomost w wyniku podpalenia. Narastające w rodzinie napięcie sprawia, że stan Jessego zaczyna się pogarszać. Ostatecznie Sweetland daje się namówić na przystąpienie do rządowego programu – przede wszystkim dla dobra Jessego, którego matka chciałaby poddać terapii w mieście. Wiadomość o zbliżającej się przeprowadzce sprawia natomiast, że chłopiec znika na pustkowiach w głębi lądu. Po wielogodzinnych poszukiwaniach Sweetland dostrzega jego ciało pływające w morzu u stóp wysokiego klifu…

Część 2. W połowie książki Crummey dokonuje niezwykłego zwrotu fabularnego – Sweetland, zdruzgotany śmiercią Jessego, pozoruje własną śmierć, wypuszczając w morze swoją pustą łódź, i ukrywa się na wyspie, by zgodnie z pierwotnym zamiarem pozostać w Chance Cove. Od tego momentu śledzimy poczynania głównego bohatera, po przeprowadzce wszystkich sąsiadów żyjącego samotnie na opustoszałej wyspie. Crummey opisuje proste, codzienne czynności bohatera: połów ryb, zastawianie sideł, przeczesywanie cudzych domów w poszukiwaniu jedzenia. Wkrótce jednak w codzienność Sweetlanda zaczyna wkradać się coraz więcej dziwnych wydarzeń, które dają mu podstawę do obaw o własne zdrowie psychiczne…

Powoli pogrążamy się wraz bohaterem w przedziwnej mieszance realnych i nierzeczywistych doznań oraz coraz głębszych, bolesnych retrospekcji. Wraz ze Sweetlandem docieramy do najważniejszych i najgłębiej skrywanych przeżyć z przeszłości – takich jak pierwsze miłości, samobójcza śmierć brata, czy wreszcie zakończony tragedią wyjazd za pracą do Toronto – które rzucają nowe światło na jego upór, autodestrukcyjne wybory oraz relacje z rodziną i sąsiadami, pozwalając odczytać pierwszą część książki z całkiem innej perspektywy.

Wydawnictwo Wiatr od Morza Michał Alenowicz
ul. Królewskie Wzgórze 11/22
80-283 Gdańsk

kontakt: Michał Alenowicz
tel: 795-785-890
mail: alenowicz@wiatrodmorza.com

Wiatr od morza to…

zapach kanadyjskich lasów
gwar angielskich portów
piaski Afryki
ostra woń chłodnego, arktycznego powietrza
smak soli w ustach
okrzyki rybaków zarzucających sieci u zapomnianych wybrzeży

…gdańskie wydawnictwo założone przez Michała Alenowicza, miłośnika książek i tłumacza literatury anglojęzycznej.

wiatr
od morza

Wyszukujemy dla Państwa wyjątkowe i wręcz magiczne książki – prawdziwe rarytasy światowej literatury. Nieraz są to zapomniane i nigdy nie tłumaczone na język polski dzieła, nagradzane przed laty prestiżowymi nagrodami, innym razem niezwykłe powieści wciąż nieodkrytych w Polsce pisarzy młodego pokolenia. Lubimy wyobrażać sobie, że sprowadzając je do Polski stajemy się niczym dawni gdańscy kupcy, zaopatrujący niegdyś kraj w egzotyczne przyprawy i drogie tkaniny. Niech i dziś z prastarego nadbałtyckiego portu płynie to, co dodaje życiu smaku – wyjątkowa, poruszająca wyobraźnię literatura na najwyższym poziomie.

Obca jest nam przy tym idea wyrafinowania za wszelką cenę. Pragniemy, aby prezentowane przez nas książki – jakkolwiek nieraz zaskakujące stylem, ukrytymi nawiązaniami i niezwykłymi perspektywami – niezmiennie stawiały na pierwszym planie złożony świat ludzkich uczuć, rozterek i pragnień. A zatem serdecznie zapraszamy do lektury, bez względu na to, czy przede wszystkim poszukujecie Państwo w literaturze emocjonalnego oczyszczenia czy intelektualnej rozrywki.

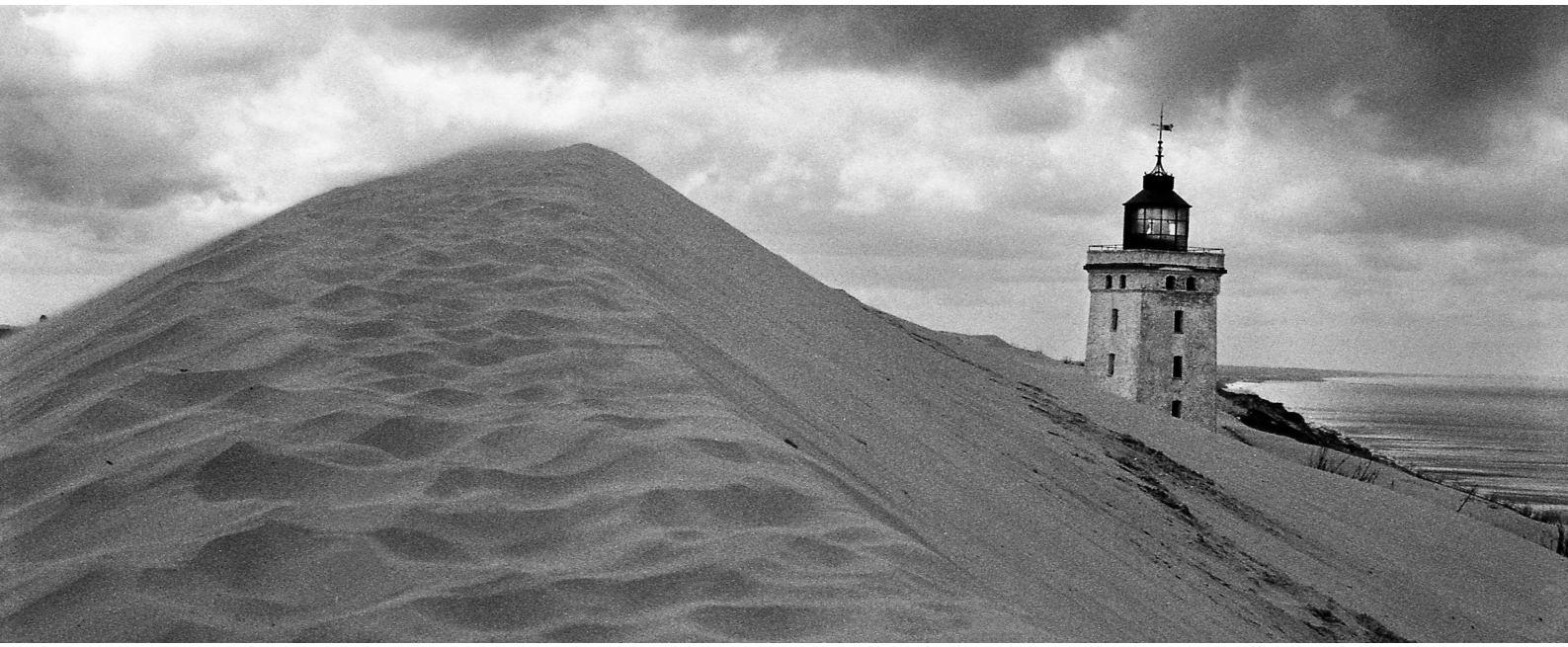

fot. Magdalena Alenowicz

Wydawnictwo Wiatr od Morza Michał Alenowicz
ul. Królewskie Wzgórze 11/22
80-283 Gdańsk

kontakt: Michał Alenowicz
tel: 795-785-890
mail: alenowicz@wiatrodmorza.com

www.wiatrodmorza.com